

MEDYA TAKİP DOSYASI

22 Temmuz 2024 Pazartesi

This undated file photo shows a power plant near Iraq's Nasiriyah region along the banks of the Euphrates River.

Iraq says a new power line to import electricity from Türkiye

BAGHDAD

Iraq said yesterday a new power line will bring electricity from Türkiye to its northern provinces as authorities aim to diversify the country's energy sources to ease chronic power outages.

The 115-kilometer line connects to a power station west of Mosul and will provide 300 megawatts from Türkiye to Iraq's northern provinces of Nineveh, Salah al-Din and Kirkuk, according to the prime minister's office.

Prime Minister Mohamed Shia al-Sudani said the new line was a "strategic" step to link Iraq with its neighboring countries.

The Iraqi government aims "to complete the connection with the Gulf Cooperation Council (GCC) electric grid by the end of this year," Sudani said yesterday.

"This will enable Iraq to integrate into the regional energy system," allowing it to diversify its energy sources, he added.

"The line started operat-

ing today," Ahmed Moussa, spokesperson for the Electricity Ministry, told AFP.

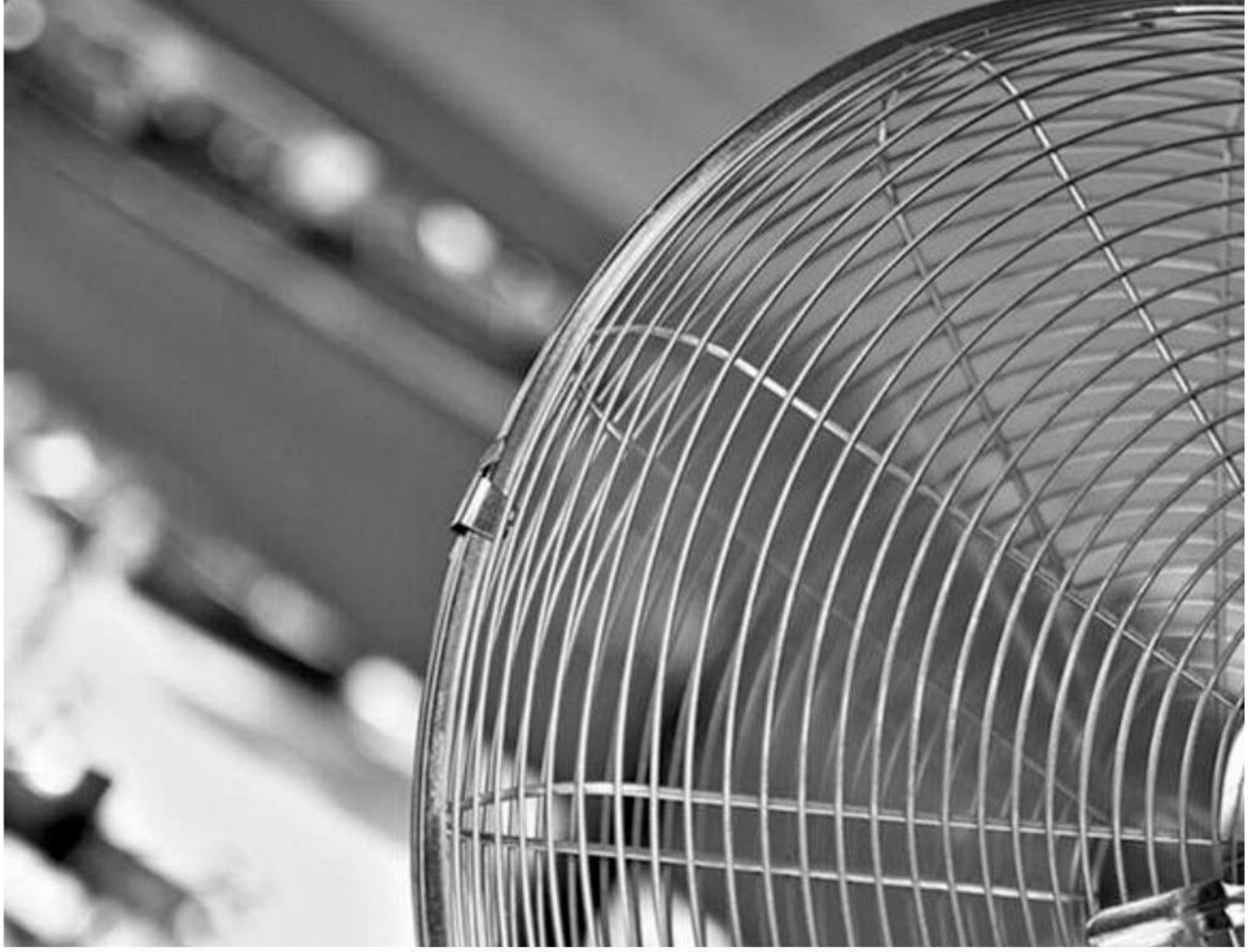
In March, a 340-kilometre power line started operating to bring electricity from Jordan to Iraq's southwest.

Decades of war have left Iraq's infrastructure in a pitiful state, with power cuts worsening the blistering summer when temperatures often reach 50 Celsius. Sudani has repeatedly stressed the need for Iraq to diversify energy sources to ease the chronic outages.

SICAK ARTIŞI ELEKTRİK TÜKETİMİNDE YENİ REKORLARA NEDEN OLUYOR

19 Temmuz'da 1 milyon 191 bin 72 megavatsaat elektrik üretildi, tüketim ise 1 milyon 189 bin 507 megavatsaat olarak kayıtlara geçti. Söz konusu tüketimle günlük bazda rekor kırıldı. Üretimde ilk sırada yüzde 22,6 payla doğal gaz santralleri yer aldı. Bunu, yüzde 19 ile ithal kömür santralleri ve yüzde 15,6 ile rüzgar santralleri izledi. / 4'te

SICAK ARTIŞI ELEKTRİK TÜKETİMİNDE YENİ REKORLARA NEDEN OLUYOR

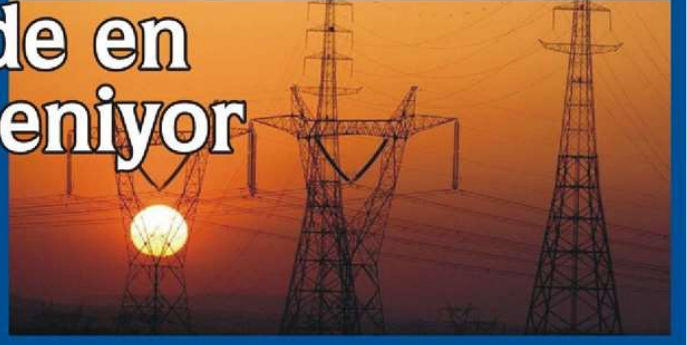
19 Temmuz'da 1 milyon 191 bin 72 megavatsaat **elektrik üretildi**, tüketim ise 1 milyon 189 bin 507 megavatsaat olarak kayıtlara geçti. Söz konusu tüketimle günlük bazda rekor kırıldı. Üretimde ilk sırada yüzde 22,6 payla doğal gaz santralleri yer aldı. Bunu, yüzde 19 ile ithal kömür santralleri ve yüzde 15,6 ile rüzgar santralleri izledi.

Türkiye Elektrik İletim AŞ verilerine göre, en yüksek elektrik tüketimi 56 bin 961 megavatsaatle saat 15.00'te,

en düşük tüketim ise 38 bin 655 megavatsaatle 07.00'de gerçekleşti. Yurt genelinde hava sıcaklıklarının yükselmesine paralel olarak artan klima kullanımı ve tarımsal sulama, elektrik tüketiminde zirvenin görülmesinde etkili oldu. Elektrik tüketiminde daha önceki en yüksek seviye, 18 Temmuz'da 1 milyon 187 bin 871 megavatsaat olarak kayıtlara geçmişti. Türkiye, 7 bin 170 megavatsaat elektrik ihracatı, 5 bin 557 megavatsaat elektrik ithalatı yaptı.

HABER MERKEZİ

Elektrik talebinde en hızlı büyüme bekleniyor

Küresel elektrik talebinde bu yıl ve 2025'te yüzde 4 artışla son 20 yılın en hızlı büyümesinin kaydedileceği öngörülüyor. Uluslararası Enerji Ajansının (IEA) **Elektrik Piyasası** Yıl Ortası Güncellemesi raporuna göre, dünya genelinde enerji sistemlerinde artan elektrifikasyon talepte hızlı artışa yol açıyor. Bu artışta, ekonomik büyüme, aşırı sıcak havalara, elektrikli araçlar ve ısı pompaları gibi teknolojilerin yaygınlaşan kullanımı da etkili oluyor. Küresel elektrik talebinde geçen yıl yüzde 2,5 artış gerçekleşmişti. Bu yıl ve 2025'te ise talebin yaklaşık yüzde 4 artması bekleniyor. Bu oran, küresel mali kriz ve Covid-19 salgınının ardından görülen istisnai toparlanma dönemleri hariç tutulduğunda, 2007'den beri görülen en yüksek yıllık büyüme olarak öne çıkıyor. Dünyanın bazı büyük ekonomilerinde elektrik tüketiminde güçlü artışlar görülüyor. Bu kapsamda Hindistan'daki talebin, güçlü ekonomik faaliyet ve sıcak hava dalgalarının etkisiyle bu yıl yüzde 8 büyüyeceği tahmin ediliyor. Çin'deki talep artışının ise yüzde 6'yı aşması bekleniyor. ABD'de ekonomik büyüme ve artan soğutma talebinin yanı sıra genişleyen veri merkezleri sektörünün talebi artırması nedeniyle büyümenin yüzde 3'ü bulacağı öngörülüyor. Buna karşın, Avrupa Birliği'nde elektrik talebinde daha mütevazı bir toparlanma gerçekleşmesi ve enerji krizinin etkisiyle 2 yıl üst üste yaşanan daralmanın ardından yüzde 1,7'lik bir artış bekleniyor.

Talepteki büyümenin yarısı güneş enerjisinden karşılanacak

Dünyanın elektrik talebi büyürken, yenilenebilir enerji kaynaklarının bu talebi karşılamadaki rolü de artacak. Dünya genelinde yenilenebilir enerjiden üretilen elektrik miktarının ilk kez kömürden üretimi geçeceği tahmin ediliyor. Güneş enerjisinde bu yıl ve 2025'te hızlı büyümenin devam edeceği ve küresel elektrik talebindeki artışın yarısının güneşten karşılanacağı

öngörülüyor. Küresel elektrik sektörü kaynaklı karbon emisyonlarında ise bu yıl küçük bir artış olacağı ve 2025'te de artışın yatay seyredeceği değerlendiriliyor.

Veri merkezlerinin elektrik talebi büyüyor

Son dönemde küresel elektrik talebini körükleyen faktörler arasında yapay zeka kaynaklı teknolojiler ve veri merkezleri dikkati çekiyor. Rapora göre, veri merkezlerinin elektrik tüketimi şu anda kısıtlı ancak büyüyor. Kripto teknolojileri hariç veri merkezlerinin elektrik talebi 2022'de küresel elektrik tüketiminin yaklaşık yüzde 1'ini oluşturdu. Bu oranın 2026 itibarıyla yüzde 1,5 ile 3 arasında seyredeceği tahmin ediliyor. Elektrikli araçlardaki hızlı büyümeye rağmen 2022'de elektrikli araçlar talebin yüzde 0,5'ini oluşturmuştu. Elektrikli araç kaynaklı tüketimin 2026'da toplam talebin yüzde 2'sine yaklaşacağı hesaplanıyor. Elektrik yoğun bir sektör olan alüminyum üretimi ise halihazırda küresel elektrik talebinin yüzde 4'ünü oluşturuyor. IEA Enerji Piyasaları ve Güvenliği Direktörü Keisuke Sadamori, rapora ilişkin değerlendirmesinde, "Bu yıl ve 2025'te küresel elektrik talebindeki artış son 20 yılın en hızlı büyümelerinden biri olacak." ifadesini kullandı. Temiz enerjinin elektrik arzındaki payının artmaya devam etmesinin cesaret verici olduğunu belirten Sadamori, şunları kaydetti: "Ancak uluslararası enerji ve iklim hedeflerine ulaşmak için bu büyümenin çok daha hızlı bir şekilde gerçekleşmesi gerekiyor. Aynı zamanda tüketicilere güvenli **elektrik arzı** sağlamak için şebekeleri genişletmek, güçlendirmek ve artan soğutma talebinin elektrik sistemleri üzerindeki etkilerini azaltmak için daha yüksek enerji verimliliği standartları uygulamak çok önemli." (AA)

LİSANSIZ GÜNEŞ VE RÜZGAR PROJELERİ HAYATA GEÇSEYDİ...

Enflasyon 13,8 puan az olurdu!

YAKIN PLAN
DİDEM ERYAR
ÜNLÜ

didem.eryar@nbe.com.tr

Sürdürülebilir Ekonomi ve Finans Araştırmaları Derneği (SEFiA) ve APLUS Enerji ortaklığında yayımlanan "Elektrik Fiyat Hareketleri ve Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Piyasaya Etkisi-II" başlıklı rapor, yenilenebilir enerji kuruluşundeki artışın elektrik faturalarını düşürerek tüketici enflasyonunu iyileştireceğini ortaya koyuyor.

İlki 2022 yılında yayınlanan raporun ikincisi, 2022 yılının son altı ayını ve 2023 yılının tamamını kapsıyor.

Rapora göre, halihazırda lisansı olan toplam 45 GW'lık güneş ve rüzgar enerjisi projeleri hayata geçseydi, enflasyon 13,8 puan, ithal yakıtta harcanan bütçe ise 3,6 milyar dolar az olacaktı. YEKDEM (Yenilenebilir Enerji Kaynakları Destekleme Mekanizması) santrallerinin dönem içerisinde yaşanan elektrik üretim maliyet artışlarına etkisini de ölçen çalışma, bugüne kıyasla daha çok rüzgâr ve güneş kurulu gücünün olacağı bir durumda elektrik üretim maliyetinin ne yönde değişeceğini analiz ediyor.

Çalışmaya göre, halihazırda ihalesi yapılmış, lisansı olan yenilenebilir enerji kurulu gücü devreye alınmış olsaydı (45 GW) pandemi sonrası kendini hissettirmeye başlayan küresel enerji krizi döneminde Türki-

ye'de elektrik üretim maliyetleri daha düşük olabilirdi. Yenilenebilir enerji üretiminin artırılması, enflasyonu düşürmenin yanında, Türkiye'nin enerjide dışa bağımlılığını ve böylelikle ithalat faturasını azaltabilir, karbon salımı azaltımında da katkı sağlayabilirdi.

Yenilenebilir enerji enflasyonun düşüşünü hızlandırır

SEFiA'nın Direktörü Bengisu Özenc Türkiye'de en son devreye giren elektrik zammına dikkat çekerek raporun çıktılarını şöyle değerlendiriyor: "Türkiye'de son dönemde enflasyonda yaşanan sınırlı düşüşün devam etmesi beklenirken, elektrik üretim faaliyetlerindeki artış nedeniyle 1 Temmuz'da

Sürdürülebilir Ekonomi ve Finans Araştırmaları Derneği (SEFiA) ve APLUS Enerji ortaklığında yayımlanan "Elektrik Fiyat Hareketleri ve Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Piyasaya Etkisi-II" başlıklı rapora göre, lisansı olan güneş ve rüzgar enerjisi projeleri hayata geçseydi, enflasyon 13,8 puan, ithal yakıtta harcanan bütçe ise 3,6 milyar dolar az olacaktı.

yürürlüğe giren yüzde 38'lik elektrik zammı bu düşüşün hızı konusunda soru işaretlerine neden oldu. Mesken tarifesindeki bu değişikliğin temmuz ayı enflasyonuna etkisinin 0,53 puan, 2024 yıl sonu enflasyonuna etkisinin ise 0,67 puan olacağı hesaplanıyor. Yayımladığımız yeni çalışmamız ise enflasyonun düşüş eğilimine girdiği bu dönemde, sisteme daha yüksek yenilenebilir enerji entegrasyonu bu düşüşün hızlandırılabilirliğini gösteriyor. Fosil yakıt gibi, çevresel maliyetlerinin yanında, enerji üretim maliyetlerini de artırma potansiyeli taşıyan kaynaklar yerine yenilenebilir enerjinin teşvik edilmesi, Türkiye ekonomisinin temel problemleri olan cari açık ve enflasyonu iyileştirecek, Türkiye'nin 2053 net sıfır hedefini destekleyecek."

APLUS Enerji'nin Danışmanlık Müdürü Gökşin Bavbek ise şu değerlendirmede bulundu: "Yerli ve temiz kaynaklardan elektrik üretiminin artırılması; Türkiye'nin iklim hedeflerine erişmesi, enerjide ithalat bağımlılığını azaltması ve olası arz krizlerine karşı direncini artırmasında en temel rolü oynayacak. Geçtiğimiz beş yıl içerisinde yaşanan gelişmeler küresel enerji piyasalarının ne kadar karılgan ve beklenmedik krizlere açık olduğunu net bir şekilde göstermiştir. Rapordan çıkarılan sonuçlar önümüzdeki yıllarda enerji piyasasındaki gerçekleşmesi olası küresel arz krizlerinden kaçınmak için yenilenebilir enerji kaynaklarının ne kadar önemli olacağını ortaya koyuyor."

3,6

MİLYAR DOLAR
TOPLAM 45 GW'LIK GÜNEŞ VE RÜZGAR ENERJİSİ PROJELERİ HAYATA GEÇSEYDİ, İTHAL YAKITTA HARCANAN BÜTÇE 3,6 MİLYAR DOLAR AZ OLACAKTI

Güneş ve rüzgâr kurulu gücü 45 GW olsaydı...

Eğer, aralık 2023'te 23,5 GW olan güneş ve rüzgâr kurulu gücü 45 GW olsaydı, bakan neler olurdu?

- Aralık 2023 itibarıyla yüzde 64,8 olarak gerçekleşen yıllık TÜFE enflasyonu yüzde 51 olurdu.
- 2022 yılının son altı ayı için ülkenin ithal yakıt faturası 5,3 milyar dolar, 2023 yılının tamamında ise 3,6 milyar dolar miktarında düşerdi.
- Elektriklin serbest piyasadaki fiyatı artıran YEKDEM maliyetlerine rağmen 2022 yılı son altı ayı için gerçekleşen değerlere kıyasla yüzde 22,9, 2023 yılının tamamı için ise yüzde 11,3 daha düşük olurdu.
- Özellikle karbon yoğun kaynakların ikame edilmesi yoluyla 2022 yılının son altı ayında 13,1 milyon ton CO2 eşdeğeri, 2023 yılının tamamında ise 28,9 milyon ton CO2 eşdeğeri karbon azaltımı yapılmış olurdu.

2023 yılı için gerçekleşen ve yenilenebilir enerji senaryosu kaynak bazlı elektrik üretimi (GWh)

